

مقامات اهل بیت علیهم السلام

همت سهراب پور

انتشارات گلان فارسی

Salmanpress.ir

انتشارات سلمان فارسی

مقامات اهل بیت

همت سهراب پور

انتشارات سلمان فارسی

طراح جلد: مصطفی معمی وند

صفحه آرای: ...
شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۶۵۰۰ - ۱۳ - ۳
چاپ اول: تابستان ۱۳۹۲
شمارگان: ۱۰۰۰
چاپ: فاضل
قیمت: ۸۰۰۰۰ ریال

سرشناسه: سهراب پور، همت ۱۳۴۲
عنوان و نام پدیدآور: مقامات اهل بیت / همت سهراب پور
مشخصات نشر: قم: سلمان فارسی، ۱۳۹۲
مشخصات ظاهری: ۱۵۲ ص
شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۶۵۰۰ - ۱۳ - ۳

وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: کتاب نامه
موضوع: خاندان نبوت
موضوع: خاندان نبوت - احادیث
رده بندی کنگره: BP ۲۵/م ۷ ۱۳۹۲
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۳۱
شماره کتابشناسی ملی: ۳۲۵۱۲۲۹

نشانی: قم، خیابان صفاییه، کوچه ممتاز، فرعی اول سمت چپ، پ ۱۴
صندوق پستی: ۵۸۸ - ۳۷۱۸۵ تلفن: ۰۹۱۳۷۴۷۱۱۷۲
پست الکترونیک: info@salmanpress.ir
پیام کوتاه: ۳۰۰۰۸۰۰۲۰۳۰۳۰۰

فهرست

۷.....	پیش گفتار
۱۲.....	اهل بیت علیهم السلام ، اولین مخلصان
۱۵.....	اهل بیت علیهم السلام ، علت غایی آن پیش
۱۷.....	اهل بیت علیهم السلام و مقام عصمت
۲۰.....	اهل بیت علیهم السلام و احاطه ی وجودی بر عالم
۲۴.....	اهل بیت علیهم السلام و الهامات الهی
۲۸.....	اهل بیت علیهم السلام و مقام طی الارض
۳۵.....	اهل بیت علیهم السلام و مرجعیت علمی
۳۸.....	اهل بیت علیهم السلام و هدایت باطنی
۴۰.....	اهل بیت علیهم السلام و مقام شفاعت
۴۳.....	اهل بیت علیهم السلام و آگاهی از زبان حیوانات
۴۹.....	اهل بیت علیهم السلام و مقام همتانیت
۵۲.....	اهل بیت علیهم السلام واسطه ی فیض
۵۶.....	اهل بیت علیهم السلام و محبت به آنها
۶۳.....	اهل بیت علیهم السلام و شناخت زبان های گوناگون
۶۷.....	اهل بیت علیهم السلام و اراده ملکوت عالم
۷۰.....	اهل بیت علیهم السلام و زعامت سیاسی
۷۳.....	اهل بیت علیهم السلام ، محل نزول تقدیرات
۷۵.....	اهل بیت علیهم السلام و برتری آنها بر دیگران

۷۸.....	اهل بیت (علیهم السلام) و مقام مقتدائیت
۸۱.....	اهل بیت (علیهم السلام) و ولایت تکوینی
۸۷.....	اهل بیت (علیهم السلام) و گشایش مشکلات
۹۱.....	اهل بیت (علیهم السلام) و مقام اجابت دعا
۹۶.....	اهل بیت (علیهم السلام) و ارتباط با فرشتگان
۱۰۰.....	اهل بیت (علیهم السلام) و علم و دانش
۱۰۹.....	اهل بیت (علیهم السلام) و عرضه‌ی اعمال
۱۱۵.....	اهل بیت (علیهم السلام) و اسم اعظم
۱۱۹.....	اهل بیت (علیهم السلام) و آگاهی از ضمایر
۱۲۴.....	اهل بیت (علیهم السلام)، میزان اعمال
۱۲۶.....	اهل بیت (علیهم السلام) و علم غیب
۱۳۱.....	اهل بیت (علیهم السلام) و سایر مقامات
۱۴۱.....	کتاب نامه
۱۴۳.....	فهرست آیات
۱۴۵.....	فهرست احادیث
۱۵۱.....	معرفی آثار نویسنده

پیش‌گفتار

سخن گفتن از مقامات بندگان بی‌نظیر خداوند و چهره‌های بی‌بدیل آسمانی، یعنی اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام، نه تنها از عهده‌ی نویسنده، که از عهده‌ی شخصیت‌های بزرگ اسلامی نیز بر نمی‌آید و کاری است بس دشوار.

تنها کاری که از ما برمی‌آید این است که برای معرفی آنان به خود آنان متوسل شویم و از کلمات گران‌سنگ ان حضرات استفاده نماییم چرا که شأن و عظمت اهل بیت علیهم‌السلام برتر و بالاتر از آن است که با عقل و اندیشه‌ی عادی بتوان به آن راه یافت.

ساقیا بیا که عشق ندا می‌کند بلند کان کس که گفت قصه ما، هم زما شنید در این که شاهین اندیشه‌ها توانایی رسیدن به قلبی مقامات

اهل بیت علیهم‌السلام را ندارند، حقیقتی است که در زیارات می‌خوانیم:

«لَا يُوَازِيهَا خَطَرٌ لَا يُسَمُّوْا لِي سَمَائِهَا النَّظَرُ وَلَا يَقَعُ عَلَيَّ كُنْهَهَا الْفِكْرُ وَلَا يَطْمَحُ إِلَى أَرْضِهَا الْبَصَرُ وَلَا يُقَادِرُ سُكَّانُهَا الْبَشَرُ؛ نمی‌تواند قدر و مرتبه‌ای

در ردیف آن قرار گیرد و توجه و نظر به آسمان آن بالا رود و فکر و اندیشه بر کنه و حقیقت آن واقع شود و بینش و بصیرت در آن سرزمین سیر کند و بشری قدرت ندارد در آنجا ساکن گردد».

ای که عالم فیض یاب از در دریای شماس است نه فلک سرگشته‌ای در طرف صحرای شماس است آن که ایزد نافریدست و نخواهد آفرید در جلالت مثل و در مقدار همتای شماس است خود نه تنها چشم نقاشان عالم خیره شد بلکه نقاش ازل هم در تماشای شماس است آسمان سر می‌نهد خورشید می‌ساید جبین بر زمینی کاندلر آن نقش کف پای شماس است امام رضا (علیه السلام) در حدیثی به این حقیقت تصریح می‌فرماید که دست انسان‌ها عادی از شناخت اهل بیت (علیهم السلام) و مقامات آنان کوتاه است.

«در حقیقت جایگاه امامت پیامبران بوده و این مقامات میراث اوصای ایشان است. امام همه فضائل و معارف را بدون کسب و طلب، بلکه با انتخاب و عنایت خداست با این حساب که را رسد که امام را بشناسد و بتواند انتخابش کند.

زهی خیال محال، در این جایگاه خرد بردگان، دل بی‌قرار، اندیشه حیران، دیده نارسا، توانا ناتوان، حکیم سرگشته، حليم مخته دست، ادیب سرشکسته، خردمند بی‌خبر، شاعر بی‌زبان، ادیب بی‌بیان، خندان درمانده که چه سان می‌توان گوشه‌ای از عزت و ارجمندی مقام اهل بیت (علیهم السلام) و فضیلتی از فضائل بی‌پایان آن را بیان داشت.

همگی بر آنند که دست‌ها از وصف و نشان این جایگاه رفیع، کوتاه است تا چه رسد به بحث از عمق و باطن آن»^۱.

در این مقدمه، برای آشنائی با متن و اهداف کتاب، یادآوری چند نکته خالی از فایده نیست.

نکته اول: آنچه در این کتاب با توجه به منابع قرآنی و روایی، به تبیین آن پرداخته شده، مقامات اهل بیت علیهم‌السلام می‌باشد نه سیره اخلاقی یا اجتماعی و یا سیاسی آن حضرات که خود کتابی مستقل می‌طلبد و از موضوع بحث ما خارج است. و منظور از مقامات، کمالات باطنی و یا شایستگی‌هایی است که ناشی از کمالات باطنی، برای اهل بیت علیهم‌السلام حاصل و منظور شده است.

نکته دوم: اگر براساس آیات یا روایات و یا دلائل متقن دیگری، مقامی برای یکی از اهل بیت علیهم‌السلام ثابت شد برای سایر امامان نیز ثابت می‌شود، زیرا همه‌ی آنها نور واحدی هستند. چنانچه امام سجاد علیه‌السلام می‌فرماید:

«كُلُّنا وَاحِدٌ مِنْ نُورٍ وَاحِدٍ وَرُوحُنَا وَاحِدٌ؛ همه ما یکی هستیم و از نور واحدیم و روح ما یکی است».

و نیز با توجه به آیه‌ی ۲۱ سوره آل عمران (آیه‌ی مباهله) که از امام علی علیه‌السلام تعبیر به نفس پیامبر شده و از آنجا که آن حضرت ریشه و اساس بازده امام دیگر است، نتیجه گرفته می‌شود که مقامی برای امام علی علیه‌السلام ثابت شد برای سایر امامان نیز ثابت می‌شود.

نکته سوم: شناخت اهل بیت علیهم‌السلام و آگاهی و معرفت به جایگاه آنان در نظام هستی، امری لازم است که کمک شایانی به سیر تکاملی انسان یعنی رسیدن به مقام قرب الهی می‌کند.

پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم همه خیر را در شناخت اهل بیت علیهم‌السلام دانسته و می‌فرماید:

«مَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِ بِمَعْرِفَةِ أَهْلِ بَيْتِي وَوَلَايَتِهِمْ فَقَدْ جَمَعَ اللَّهُ لَهُ الْخَيْرَ كُلَّهُ»^۱

۱. بحار الانوار، ج ۱۶، ص ۲۶

۲. امالی صدوق، ص ۴۷۴

کسی که خدا به شناخت اهل بیت من و ولایتشان بر او منت نهاده، بی تردید همه‌ی خیر را برای او گرد آورده است.»
و امام علی علیه السلام شناخت اهل بیت علیهم السلام را مایه‌ی تقرب به خدا و رسیدن به بهشت می‌داند.

«خوشبخت‌ترین مردم کسی است که مزیت و برتری ما را شناخت و به وسیله‌ی ما به خدا تقرب جست و محبت ما را خالص نمود و به اموری که ما به آن می‌خوانیم عمل کرد و از آنچه که ما باز می‌داریم دست برداشت. چنین کسی از ماست و در بهشت ابدی با ما خواهد بود.»^۱

نکته چهارم: از آن‌جا که برای شناخت اهل بیت علیهم السلام باید از قرآن و احادیث معصومین علیهم السلام اسناد داد. جست و از مطالب غیر قطعی پرهیز نمود، سعی شده برای نیابت هر کدام از مقامات اهل بیت علیهم السلام از آیات و مخصوصاً روایات استفاده کرده. این رو استفاده گسترده‌ای از روایات شده و بعضاً برای اثبات موضوع از چند روایت استفاده شده است.

نکته پنجم: مقاماتی که به اهل بیت علیهم السلام داده شده اعطائی می‌باشد، یعنی به خاطر شایستگی و صلاحیت آن‌ها، خداوند این کمالات را به آنها داده است، از این رو در اعطاء آن سن مطرح نبوده است، لذا امام جواد علیه السلام و امام زمان علیه السلام در سن کودکی به مقام امامت می‌رسند (همان‌گونه که برخی از پیامبران در سن کودکی به مقام نبوت نائل آمده بودند).

احادیث فراوانی مؤید این معناست. معمر بن خلاد گوید: در محضر امام رضا علیه السلام بودم که مواردی چند از علامات امام را بیان نمود، آنگاه فرمود:

چه نیازی به این علامات دارید، این فرزندانم (امام جواد علیه السلام) است که جانشین خودم نموده و در مکانم قرار دادم. ما خاندانی هستیم که کوچکترهایمان از بزرگترهایمان بطور مساوی ارث می‌برند.^۱

امید است با مطالعه این کتاب، به قطره‌ای از دریای مقامات اهل بیت علیهم السلام معرفت حاصل نماییم و به آن خاندان نزدیک‌تر شویم. انشاءالله.

همت سهراب‌پور

www.ketab.ir